

NIEUWSBRIEF MAART 2014

Beste mensen,

Na de herplaatsing in 2002 is de synagoge in 2003 heringewijd. Destijds heeft het hele project heeft € 685.437,- gekost. Ten tijde van de herinwijding was er nog € 338.000,- nodig. Daarvoor is een hypothecaire lening aangegaan. Op 31 december 2013 had dit afgelost moeten zijn. Er staat echter nog € 100.000,- open, waarvoor de bank ons één jaar uitstel gegeven en onder bijzonder beheer geplaatst heeft.

VOOR DE STICHTING DIJKSYNAGOG IS 2014 DAAROM EEN BIJZONDER SPANNEND JAAR.

Wij zien wij het als onze verantwoordelijkheid om blijvend onderdak te bieden aan de herinnering aan joodse inwoners uit de regio van de Alblasserwaard en Vijfherenlanden, en de daaraan grenzende gemeenten. Een herinnering waarvan wij geen eigenaar zijn, maar een herinnering die, wanneer zij dakloos raakt, met voortbestaan bedreigd wordt.

Herinneringen zijn er aan kleine joodse gemeenschappen ook aan de rand van de Alblasserwaard en Drechtsteden. Zo behoorden bijvoorbeeld de joden van Nieuw Lekkerland en Streefkerk in de 19^e eeuw tot de joodse gemeente van Lekkerkerk, die van Alblasserdam tot de joodse gemeente van Ridderkerk en die van Meerkerk en Noordeloos tot de gemeente in Schoonhoven (*hieronder*).

Aan het begin van de 20^e eeuw 'kerkten' de joden van Werkendam en Woudrichem in Gorinchem en behoorde de joodse gemeente van Sliedrecht tot de ringsynagoge

van Dordrecht (*rechts*), alwaar ook hun doden begraven werden. Er is een tijd geweest dat in de hier omschreven regio ca. 2000 joden woonden. Behalve begraafplaatsen is daarvan echter geen enkel gebedshuis, alleen de Dijk synagoge, nog over. Dat alleen al is reden om de Sliedrechtse synagoge voor de toekomst te bewaren. Maar er zijn meer redenen!

Sinds de opening komen er jaarlijks zo'n 3000 bezoekers over de vloer, waarvan steeds meer scholieren. Tijdens hun bezoek krijgen zij informatie over de (lokale) geschiedenis en een kennismaking met het Jodendom. Dat geeft altijd weer verrassende reacties, maar voorziet ook in een maatschappelijke behoefte.

Om € 100.000,- te kunnen aflossen is geld nodig. U wordt uitgenodigd ons te helpen, ons probleem op te lossen. Alles is welkom, voor elke bijdrage zijn wij u bijzonder erkentelijk! Een bijdrage kunt u overmaken op:

NL96 RABO 0399 3065 87

Ten name van: **DIJKSYNAGOG SLIEDRECHT**

Helpt u ons verder?

Ronald Kitsz, Ton de Koning & Yvar Monasch.

LEZING

Annelies Tanis, schrijfster van boeken en brochures, is als vrijwilliger/medewerker aan de Dijk synagoge verbonden. Op 15 oktober 2013 heeft zij een lezing verzorgd over de joodse spijswetten. Dit werd goed bezocht, waarbij de bezoekers in de pauze getraakteerd werden op koosjer gebak i.p.v. cake. Een succes! Opnieuw zal Annelies Tanis een lezing geven en wel op:

**DINSDAG 8 APRIL 2014
OM 20.00 UUR IN DE DIJKSYNAGOG**

Deze keer zal zij u vertellen over joodse rituelen en symbolen, door samen met u rond te kijken in de synagoge. Wat is er te zien, wat betekent het en waarvoor wordt het gebruikt? Deze en andere vragen komen aan de orde.

Voor maar € 5,- een boeiende avond, inclusief koffie met koosjere cake. Van harte welkom!

RONDLEIDINGEN EN BEZOEK

Op afspraak kun u een rondleiding krijgen. Voor slechts € 50,- (per groep) krijgt u een uitstekend verhaal van één van onze goed geïnformeerde vrijwilligers. Zij kunnen u iets vertellen over Jodendom in het algemeen en de lokale geschiedenis in het bijzonder.

Op elk tweede weekend van de maand, op zaterdag en zondag zijn wij geopend van 14.00 tot 16.00 uur en is de toegang gratis. Als stichting heten wij u bijzonder welkom om vrijblijvend rond te kijken.

JOM HASJOA

Op 12 april 1951 besloot het Israëlijsch parlement, de Knesseth, om jaarlijks op 27 Nisan de zes miljoen Joodse slachtoffers te gedenken. Dat is datum in de joodse jaartelling waarop in 1943 het getto van Warschau werd uitgeroeid. Deze dag kreeg de naam Jom Hasjoa, dag der vernietiging. Inmiddels wordt deze gedenkdag op vele plaatsen in de wereld gehouden. Daarbij gaat het, zoals rabbijn Soetendorp ooit zei, niet om het versterken van het gevoel van schuld, maar het

versterken van de eigen verantwoordelijkheid. Dit jaar valt Jom Hasjoa op zondag 27 april. Graag nodigen wij u uit voor plechtige bijeenkomst op:

ZONDAG 27 APRIL 2014
OM 14.00 UUR IN DE DIJKSYNAGOGE

Met sprekers en muziek.

EXTRA OPEN DAG

Inmiddels een traditie in de regio, is de jaarlijkse georganiseerde fietstocht onder het motto 'Als een Lopend Vuurtje'. Daags voor de christelijke Pinksterdagen kunnen er minstens 25 kerken in de omgeving bezocht worden. Het goede doel waar dit jaar voor gefietst wordt is de Stichting Njokuti.

Deze stichting zet zich in om kinderen met een handicap te ondersteunen, zodat ze meetellen en

een volwaardige plek krijgen in hun gemeenschap. Njokuti is werkzaam in Afrika, in de landen Tanzania en Kenia. Als cultureel erfgoed en 'geloofwaardig' gebouw zetten ook wij dit jaar graag onze deuren open om u welkom te heten. Deze dag zal plaatsvinden op:

ZATERDAG 7 JUNI
VANAF 9.30 UUR

Wij zijn die dag geopend tot 14.30 uur, in verband met een reeds eerder gepland groepsbezoek. Van harte welkom!

MUZIEK

De dijksynagoge is een uitermate geschikt decor voor muziekkuitvoeringen. Wij zijn dan ook trots dat wij een kleine formatie van een jonge, maar bijzonder ambitieuze groep zover hebben gekregen om bij ons te komen optreden. Het gaat om de *Balcony Players*. Zij hebben een breed, maar uitermate professioneel repertoire wat bijzonder passend is in onze sjoel. Vele luisteraars van over de hele wereld, van Zuid Amerika tot in de Balkan konden niet stil zitten wanneer hun in beweging kwamen! Muziek in de Dijksynagoge op:

**DONDERDAG 12 JUNI 2014
OM 20.00 UUR IN DE DIJKSYNAGOGE**

Kom, kijk en luister en geniet met volle teugen!
Toegangs prijs: EURO 12,50 inclusief consumptie
Reserveren aanbevolen!

Voor een voorproefje zie:

<http://www.youtube.com/watch?v=yd8eQ6SGoMY>

KLUSJESDAG

Alles in het leven heeft onderhoud nodig, dat geldt voor relaties, maar ook voor gebouwen. Ook de Dijksynagoge heeft onderhoud nodig. Daarom hebben wij als bestuur samen met onze vrijwilligers de (bijna) langste dag van het jaar uitgekozen om met elkaar klusjes te doen, waarvoor wij u hierbij van harte uitnodigen. We onderhouden dan niet alleen het gebouw, met allerlei grote en kleine klusjes, maar graag ook de

relatie met u. Het belooft niet alleen werken, maar ook heel gezellig te worden. Kan dat dan samen gaan? Bij ons wel!

Zijn het zware klusjes? Zeker niet allemaal. Het varieert van een verflus tot het opruimen van een kast, van werkzaamheden in de tuin, tot het vastplakken van een losgelaten behang. Wij zorgen voor gereedschap en spullen. Wanneer u wat uurtjes beschikbaar heeft, zorgen wij ook voor wat te eten en drinken, uiteraard in stijl! De werkzaamheden staan gepland van 's morgens tot vroeg in de avond. Wanneer?

**VRIJDAG 20 JUNI 2014
VANAF 9.00 UUR**

Indien mogelijk, graag even van tevoren aanmelden, per mail of telefoon. Maar als u onverwachts (toch nog) komt bent u uiteraard ook van harte welkom!!

VAN DE PENNINGMEESTER

Hoe komen wij nu toch aan € 100.000,-- voor de aflossing van openstaande hypotheekschuld? Dat is inderdaad nog veel geld, maar wij beseffen dat dit noodzakelijk is en daarom onze vraag aan u. Niet om te geven wat u niet kunt opbrengen. Maar wel om te vragen om wat u anders wellicht aan andere goede doelen geeft, deze keer voor ons te bestemmen. Daarbij onderstrepen wij dat wij een ANBI erkende instelling zijn, zodat uw giften aftrekbaar zijn voor de belasting. Maar nog meer dat het toch een voorrecht is om bij te dragen aan de instandhouding van de Dijksynagoge. Een historisch voorrecht! U kunt ons helpen door een bijdrage, waarbij alles welkom is.

Bij voorbaat hartelijk dank, toda raba!

Ton de Koning, penningmeester

HISTORISCH ONDERZOEK

In de inleiding schreven wij over de Joden die in deze regio gewoond hebben. Hoe weten wij dat?

Door bescheiden historisch onderzoek. Onderzoek waarin wij niet alleen staan, want wij hebben dankbaar gebruik gemaakt van publicaties van anderen. Maar ook van waar lokale historische en oudheidkundige verenigingen en genootschappen ons in voor zijn gegaan. Recentelijk zijn wij tevens gestart met een onderzoek naar andere historische gegevens. Wij weten dat de Joden uit de vorige eeuwen vooral werkzaam waren als bakkers, slaggers, handelaren in vee en marskramers. Maar was er ook een verwantschap tussen de joodse inwoners met de bagger- of maritieme industrie? Wij houden u op de hoogte!

HISTORISCHE GEGEVENS?

Mocht u over historische gegevens beschikken waarvan u denkt dat dit voor ons, ook buiten dit onderzoek, interessant kan zijn, aarzelt u dan niet en neemt u alstublieft contact met ons op. Wij bieden daaraan graag onderdak, voor nu en volgende generaties. Alles is welkom, foto's (zoals hieronder van de joodse school uit Dordrecht), brieven, oude krantenknipsels, enzovoorts.

DONATEURS MAKEN

Als trouwe donateur zien wij u graag als onze vriend, betrokken bij ons wel en wee en ook als we elkaar even niet hebben gezien of gehoord, blijft de ontmoeting, ook via de nieuwsbrief, een moment van herkenning dat warme gevoelens oproept. Graag doen wij een beroep op u om

nieuwe vrienden te maken. Hiervoor treft u bijgaand twee formulieren aan.

CONTACTINFORMATIE:

Secretariaat:

Dhr. R.J. Kitsz
Rondo 132, 3363 LB Sliedrecht
tel: 0184 – 419 408 / 06 – 109 78 191
e-mail: info@dijksynagoge.nl
Internet: www.dijksynagoge.nl

Bezoekadres: Rivierdijk 51,
3361 AD, SLIEDRECHT

Rondleidingen/afspraken:

Mw. G. Zijlstra
tel: 0184 – 411 527
mail: gj-zijlstra@hetnet.nl

Giften : **NL96 RABO 0399 3065 87**
Ten name van : **DIJKSYNAGOGESLIEDRECHT**

DE JOODSE GEMEENTE

De Dijk synagoge is een gewijde synagoge. Daarom brandt er het eeuwige licht (neer tamied), wat daar het uiterlijk kenmerk van is. Veel diensten worden er niet meer gehouden. Daarvoor is het aantal joodse inwoners dat regelmatig een synagoge bezoekt te gering. Maar het is ons wat waard, dat het altijd gereed staat voor het geval het mogelijk is een dienst te organiseren, waarbij – zoals voorgeschreven - tien mannen (een minjan) aanwezig zijn. Het zijn bescheiden, maar wel historische momenten voor een kleine synagoge in de mediere (joodse gemeente buiten Amsterdam).

Voor informatie over de diensten:

Ton en Saar de Koning
telefoon: 010 - 236 34 02
e-mail: ajdekonig@yahoo.com